siæ Géntium) et domésticam Ecclésiam eórum.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui.

Lectio ij.

ROGO autem vos, fratres, ut observétis eos, qui dissensiónes et offendícula præter doctrínam, quam vos didicístis, fáciunt; et declináte ab illis. Hujuscémodi enim Christo Dómino nostro non sérviunt, sed suo ventri: et per dulces sermónes, et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. Vestra enim obediéntia in omnem locum divulgáta est. Gáudeo ígitur in vobis. Sed volo vos sapiéntes esse in bono, et símplices in malo.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui.

Lectio iij.

SALUTAT vos Timótheus adjútor meus, et Lúcius, et Jason, et Sosípater cognáti mei. Salúto vos ego Tértius, qui scripsi epístolam, in Dómino. Salútat vos Cajus hospes meus, et univérsa Ecclésia. Salútat vos Erástus arcárius civitátis, et Quartus, frater. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vé-

nient, aurum et thus deferéntes. Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Epiphania.

JUSTUM et rationábile, dilectíssimi, veræ pietátis obséquium est, in diébus, qui divínæ ópera misericórdiæ protestántur, toto corde gaudére, et honorífice ea, quæ ad salútem nostram gesta sunt celebráre, vocánte nos ad hanc devotiónem ipsa recurréntium témporum lege, quæ nobis post diem, in quo coætérnus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine est, brevi intervállo Epiphaníæ íntulit festum ex apparitióne Dómini consecrátum.

℟. Illumináre, illumináre, Jerúsalem, quia venit lux tua : *Et

glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória Dómini super te orta est.

Lectio v.

IN quo fídei nostræ magnum præsídium providéntia divína constítuit : ut dum solémni veneratióne recólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris infántia, per ipsa originália documénta probarétur veri hóminis in Christo orta natúra. Hoc enim est, quod justíficat ímpios : hoc est, quod ex peccatóribus facit sanctos, si in uno eodémque Dómino nostro Jesu Christo et vera Déitas, et vera credátur humánitas : Déitas, qua ante ómnia sæcula in forma Dei æquális est Patri : humánitas, qua novíssimis diébus in forma servi unítus est hómini.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem

Dómino annuntiántes. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia, allelúia.

Lectio vj.

AD roborándum ergo hanc fidem, quæ contra omnes pronuntiabátur erróres, ex magna gestum est divíni pietáte consílii, ut gens in longínqua Orientális plagæ regióne consístens, quæ spectandórum síderum arte pollébat, signum nati púeri, qui supra omnem Israel esset regnatúrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos stellæ illustrióris appáruit, et intuéntium ánimos ita admiratióne sui splendóris implévit, ut nequáquam sibi créderent negligéndum, quod tanto nuntiabátur indício.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam quæréntes, et dicéntes : Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus ? * Et vénimus

adoráre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus adoráre Dóminum. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Et vénimus adoráre Dóminum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 2. *f.*

CUM factus esset Jesus annórum duódecim ascendéntibus illis Jerosólymam secúndum consuetúdinem diéi festi, consummatísque diébus, cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Epíscopi. *Lib.* 2. *in cap.* 2. *Luc. in fine.*

A DUODECIMO anno, ut légimus, Domínicæ súmitur disputatiónis exórdium. Hic enim prædicándæ fídei evangelizántium númerus debebátur. Nec otióse immemor suórum secúndum carnem paréntum, qui secúndum carnem útique sapiéntia Dei im-

plebátur et grátia, post tríduum reperítur in templo : ut esset indício, quia post tríduum triumphális illíus passiónis, in sede cœlésti, et honóre divíno, fídei nostræ se suscitátus offérret, qui mórtuus credebátur.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus ; et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno.

Lectio viij.

Quid est quod me quærebátis ? Duæ sunt in Christo generatiónes : una est patérna, matérna áltera. Patérna illa divínior : matérna vero, quæ in nostrum labórem usúmque descéndit. Et ídeo quæ supra natúram, supra ætátem, supra consuetúdinem fiunt,

non humánis assignánda virtútibus, sed divínis referénda sunt potestátibus. Alibi eum ad ministérium mater impéllit, hic mater argúitur, quia adhuc, quæ humána sunt, éxigat. Sed cum hic duódecim describátur annórum, illic discípulos habére dicátur ; vides matrem didicísse a fílio, ne exígeret a validióre ministérium, quæ stupébat in junióre miráculum.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno : * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Glória

Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham.

Lectio ix.

Et venit Názareth, et erat súbditus illis. Quid enim magíster virtútis, nisi offícium pietátis impléret ? Et mirámur, si Patri defert, qui súbditur Matri ? Non útique infirmitátis, sed pietátis ista subjéctio est : attóllat licet sævis emíssus látebris cóluber perfídiæ caput, et serpentínis évomat venéna pectóribus. Cum dicit se Fílius missum, majórem hæréticus appéllet Patrem, ut imperféctum Fílium dicat, qui potest habére majórem : ut aliénis auxíliis ásserat eum, qui míttitur, indigére. Numquid et humáno egébat auxílio, ut matérno servíret império ?

Te Deum laudámus. 56.

AD LAUDES.

Et per Horas, omnia ut in die Epiphaniæ. 59 præter sequentia.

Capitulum. *Rom.* 12.

Fratres, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus.

O sola magnárum úrbium
Major Bethlem, cui cóntigit
Ducem salútis cœlitus
Incorporátum gígnere.
Quem stella, quæ solis rotam
Vincit decóre ac lúmine,
Venísse terris núntiat
Cum carne terréstri Deum.
Vidére postquam illum Magi
Eóa promunt múnera ;
Stratíque votis ófferunt
Thus, myrrham et aurum régium.
Regem Deúmque annúntiant
Thesáurus, et fragrans odor
Thuris Sabæi, ac myrrheus
Pulvis sepúlchrum prædocet.

Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Benedictus, Aña. Remánsit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus existimántes illum esse in comitátu : et requirébant eum inter cognátos et notos.

Orémus. Oratio.

VOTA, quæsumus, Dómine, supplicántis pópuli cœlésti pietáte proséquere ; ut et quæ agénda sunt, vídeant ; et ad implénda quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio de Epiphania.

Aña. Hódie cœlésti sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina : currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, et ex aqua facto

vino lætántur convívæ, allelúia.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Orémus. Oratio.

DEUS, qui hodiérna die Unigénitum tuum génitus stella duce revelásti : concéde propítius, ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

AD TERTIAM.

Aña. Venit lumen tuum.

Capitulum. Fratres, Obsecro vos. ut supra. 197.

℟. br. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent. * Allelúia, allelúia. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, allelúia, allelúia.

℣. Reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia. Glória Patri et Fílio, et Spirítui sancto. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, allelúia, allelúia.

℣. Omnes de Saba vénient, al-

lelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Oratio. Vota quæsumus, ut infra. 203.

AD SEXTAM.

Aña. Apértis thesáuris suis.

Capitulum. *Rom.* 12.

DICO enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos : Non plus sápere quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem.

℟. br. Omnes de Saba vénient. * Allelúia, allelúia. Omnes de Saba vénient, allelúia, allelúia. ℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúia , allelúia. Glória Patri , et Fílio, et Spirítui sancto. Omnes de Saba vénient , allelúia , allelúia.

℣. Adoráte Dóminum, allelúia. ℟. In aula sancta ejus, allelúia.

Oratio. Vota quæsumus, ut infra. 203.

AD NONAM.

Aña. Stella ista.

Capitulum. *Rom.* 12.

SICUT enim in uno córpore multa membra habémus : ómnia autem membra non eúmdem actum habent : ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra, in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Adoráte Dóminum, * Allelúia, allelúia. Adoráte Dóminum, allelúia, allelúia. ℣. In aula sancta ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Adoráte Dóminum, allelúia, allelúia.

℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Oratio. Vota quæsumus, ut infra. 203.

AD VESPERAS.

Antiphonæ et Psalmi ut in ij. Vesperis diei festi. 116.

Capitulum. *Rom.* 12.

FRATRES, óbsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis

córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

CRUDELIS Heródes, Deum
Regem veníre quid times ?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cœléstia.
Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes præviam :
Lumen requírunt lúmine :
Deum faténtur múnere.
Lavácra puri gúrgitis
Cœléstis Agnus áttigit :
Peccáta quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.
Novum genus poténtiæ :
Aquæ rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutávit unda oríginem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnificat, Aña. Fili, quid fecísti nobis sic ? ego et pater tuus doléntes quærebámus te. Quid est quod me quærebátis ? nesciebátis quia in iis, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse ?

Orémus. Oratio.

VOTA, quæsumus, Dómine, supplicántis pópuli cœlésti pietáte proséquere ; ut et quæ agénda sunt, vídeant ; et ad implénda quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Et fit commem. de Epiphania, Aña. Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus : hódie stella Magos duxit ad præsépium : hódie vinum ex aqua factum est ad núptias : hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúia.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Orémus. Oratio.

DEUS, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti : concéde propítius ; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam, spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Si octava Epiphaniæ venerit in Dominica, nihil fit de Dominica in ipsa die octava, sed tantum in primis Vesperis diei octavæ fit commemoratio pro secundis Vesperis Dominicæ infra octavam, de qua celebratum est officium eo die, Antiphona. Fili, quid fecísti nobis sic ? ut supra. 203. ℣. Omnes de Saba. Qui versus etiam dicitur, quando octava Epiphaniæ venerit in Feria secunda, pro commemoratione Dominicæ in j. Vesperis diei octavæ.

IN DIE OCTAVA EPIPHANIÆ.

Duplex.

In j. Vesperis omnia dicuntur sicut in j. Vesperis Epiphaniæ. excepta Oratione, quæ dicitur ut sequitur.

Oratio.

DEUS, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit : præsta quæsumus ; ut per eum, quem símilem nobis foris agnóvimus, intus reformári mereámur. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, Hymnus, et Psalmi, ut infra Octavam : cetera dicuntur sicut in die Epiphaniæ, præter Lectiones.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Epistola prima ad Corinthios, quæ occurrunt secundum superiorem rubricam.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Gregórii Nazianzéni.

Oratione in sancta lumina.

Lectio iv.

NON possum cohibére lætítiæ voluptátem, sed mente extóllor, et affícior : et própriæ pusillitátis oblítus, offícium magni Joánnis, immo pótius famulátum subíre conténdo ac géstio : et licet non sim præcúrsor, de erémo tamen vénio. Christus ergo illumináture, immo pótius fulgóre suo nos illúminat : Christus baptizátur, simul et nos descendámus, ut cum ipso páriter ascendámus.

℟. Illumináre, illumináre, Jerúsalem, quia venit lux tua : * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória Dómini super te orta est.

Lectio v.

JOANNES baptízat, et accédit Jesus, sanctíficans quidem et ipsum qui baptízat, præcípue tamen ut et véterem Adam sepéliat in aquis, et ante ómnia, ut per hæc sanctificéntur aquæ Jordánis : ut sicut erat spíritus et caro, ita et his, qui baptizándi erant in spíritu et aqua sanctificatiónis succéssio traderétur. Non súscipit Baptísta, conténdit Jesus. Ego, inquit, opus hábeo a te baptizári. Lucérna dicit ad solem, et vox lóquitur ad verbum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia, allelúia.

Lectio vj.

ASCENDIT Jesus de aqua, secum quodámmodo demérsum edúcens et élevans mundum : et vidit non dívidi cœlum, sed aperíri, quod sibi ac nobis post se